



# LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 cèntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 cèntims

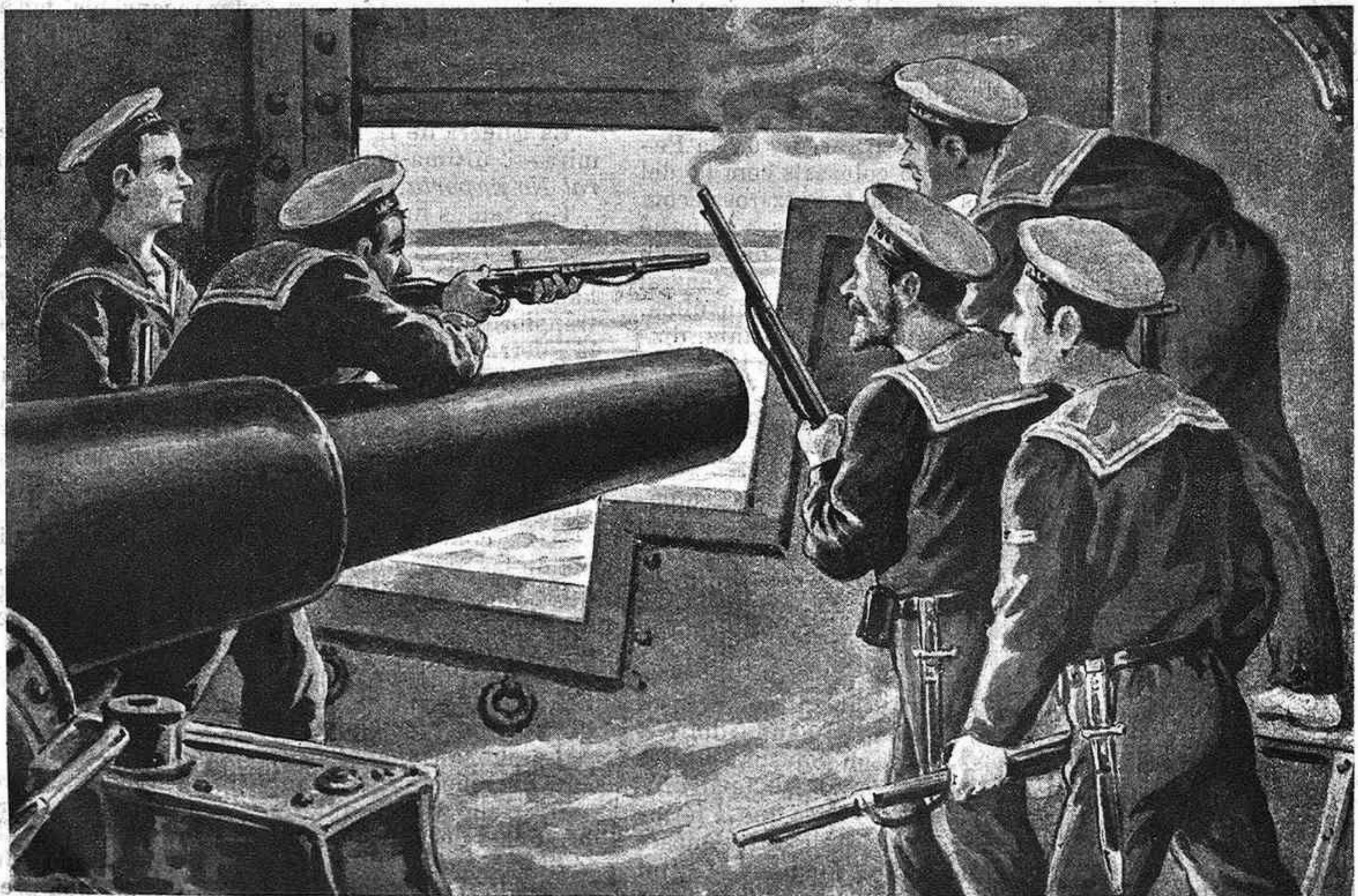
### ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20  
BARCELONA

### PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre, Espanya, 3 pessetas,  
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Extranger, 5

## LOS NOSTRES MARINOS



Tirotejant al enemich desde 'l portaló de proa

## CRONICA

Avuy tindrè 'l gust de presentarlos á un dels personatjes mes célebres de la nació espanyola.

Es tant lo que s' ha parlat d' ell, es tant lo que se 'n parla encare, es ademés tan considerable la seya influencia en la sort ó en la desgracia de la nació, sobre tot en días de perill com els que actualment estém atravessant, que no podém prescindir de retratarlo ab fotogràfica exactitut... lo qual conforme veurán, no deixa de ser bastant difícil, per quant lo personatge en qüestió ja casi no té dibuix.

La fetxa del seu naixement se pert en la tenebrosa nit dels temps prehistòrichs. Unicament se presum que sa mare sigué una fulana coneguda per la Imprevisió y 'l seu pare un home especial que no se sentia de res y que de motiu li deyan el senyor Masell.

Lo lloch precís ahont va neixer no 's pot determinar clarament; pero del nom que porta 's dedueix que degué ser en terra castellana. Si hagués nascut aquí 's diria *Tant-se-val*, y es un fet evident que per tota Espanya, sense excloure Catalunya, se 'l coneix y se 'l designa ab lo nom de *No-importa*.

Desde petit va demostrar una gran afició á la honrosa carrera de las armas, va seguirla de molt jove, y en poch temps va arribar á general. Espanya tingué ab lo *General No-importa* la personificació mes complerta, mes ayrosa y mes exacta del caràcter nacional.

\*\*

La fulla de serveys del *General No-importa* ompla las páginas mes brillants del llibre de la nostra historia.

Valent fins á la temeritat en l' atach, sufert fins al heroisme y 'l martiri en la resistencia, las sevas hassanyas corren unidas á uns noms tan gloriosos com els de Sagunto y de Numancia; á unas campanyas de una tenacitat tan sorprendent com la set voltas secular contra 'ls alarbs invassors de la Península; á unas conquistas tan colossals com la del continent americá; á unas guerres tan atzarosas com las que per espay de mes de dos sigles sostingué ab las primeras potencias europeas, en defensa de l' ortodoxia católica... perque, aixó sí, 'l general *No-importa*, á pesar del seu fatalisme musulmá, era un general católich per sos quatre costats, disposat sempre á sacrificarho tot en aras de la imposició de las sevas creencias.

En aquest punt li deyan:—Mireu, general, que 'us esteu indisposant ab lo mon enter.

Y ell responia:—*No-importa!*

—Mireu—li observavan—qu' en aquests empenyos y tenacitats podeu pèrdrehi moltíssim y no guanyarhi res.

Y ell—*No-importa!*—responia.

No sabia, ni ha sapigut may, dir res mes que *No-importa!*

\*\*

Aixís va arribar fins al comensament del present sigle. La nació espanyola, baix lo mando del *General No-importa* havia perdut en bojas aventuras una part molt considerable del seu inmens patrimoni. A Europa ja no li quedava res mes que 'l terren de la Península... la trista casa pairal y encare plena d' esquerdas y goteras, ab l' ominosa servitut de Gibraltar y ab la paret mitjera que feya del Portugal una casa apart.

No per aixó havia amaynat lo mes mfnim l' orgull

característich del *General No-importa*. Per odi als inglesos y fent un punt dels seus, contribuía eficazment á la emancipació de las colonias británicas del Nort-América. Alló valia tant com ensenyar á las colonias espanyolas de aquell mateix continent, lo camí de la seva independència; pero *no importa*. Alló ademés creava un poble poderós en lo vehinat de las possessions d' Espanya, que un día ó altre pagaria 'ls favors rebuts de aquesta, ab la mes infame y traidora de las agressions. ¿Y qué?

El *General No-importa* may ha previst el porvenir. Ab dir—Jo soch qui soch, y qui 'm busqui 'm trobará—s' ha donat sempre per satisfet, confiat en l' esfors del seu bras y ab los recorts de son heroisme inagotable.

Lluyta contra 'ls inglesos unit ab los francesos, y á Trafalgar queda destruhit lo seu poder maritim.

—¿T' has batut com un gegant?—se pregunta—Sí—li respón la seva conciencia.—Donchs has complert ab la teva obligació, y lo demés *no importa*.

Poch temps després els inglesos eran els seus auxiliars y 'ls francesos els seus enemichs. ¡Cap-girells de la diplomacia!... ¿Qui s' hi fixa en aquestas combinacions arteras y miserables? Tothom, menos el *General No-importa*.

L' héroe tradicional, al veure petjat lo territori de la patria per las legions napoleónicas s' inflama de ardor y de indignació y encarna 'l seu esperit en tots los fills d' Espanya. May havia sigut tan admirable com lluytant al Bruch y á Bailén, com resistint á Zaragossa y á Girona. Lo mon enter el contempla estátich en sa assombrosa campanya de sis anys d' épichs heroismes.

Y es que per la defensa de la llar que 'ns ha vist naixer y del terrossos que 'ns sustentan, no hi ha ni pot haverhi táctica superior á la cega y desesperada que posa en joch el *General No-importa*.

En aquests cassos la indiferència á la mort y al aniquilament, unida á un ardor incansable, fan á un poble completament invencible.

\*\*

La guerra de la Independència va ser—si bé 's mira—l' última empresa gloriosa del famós *General No-importa*.

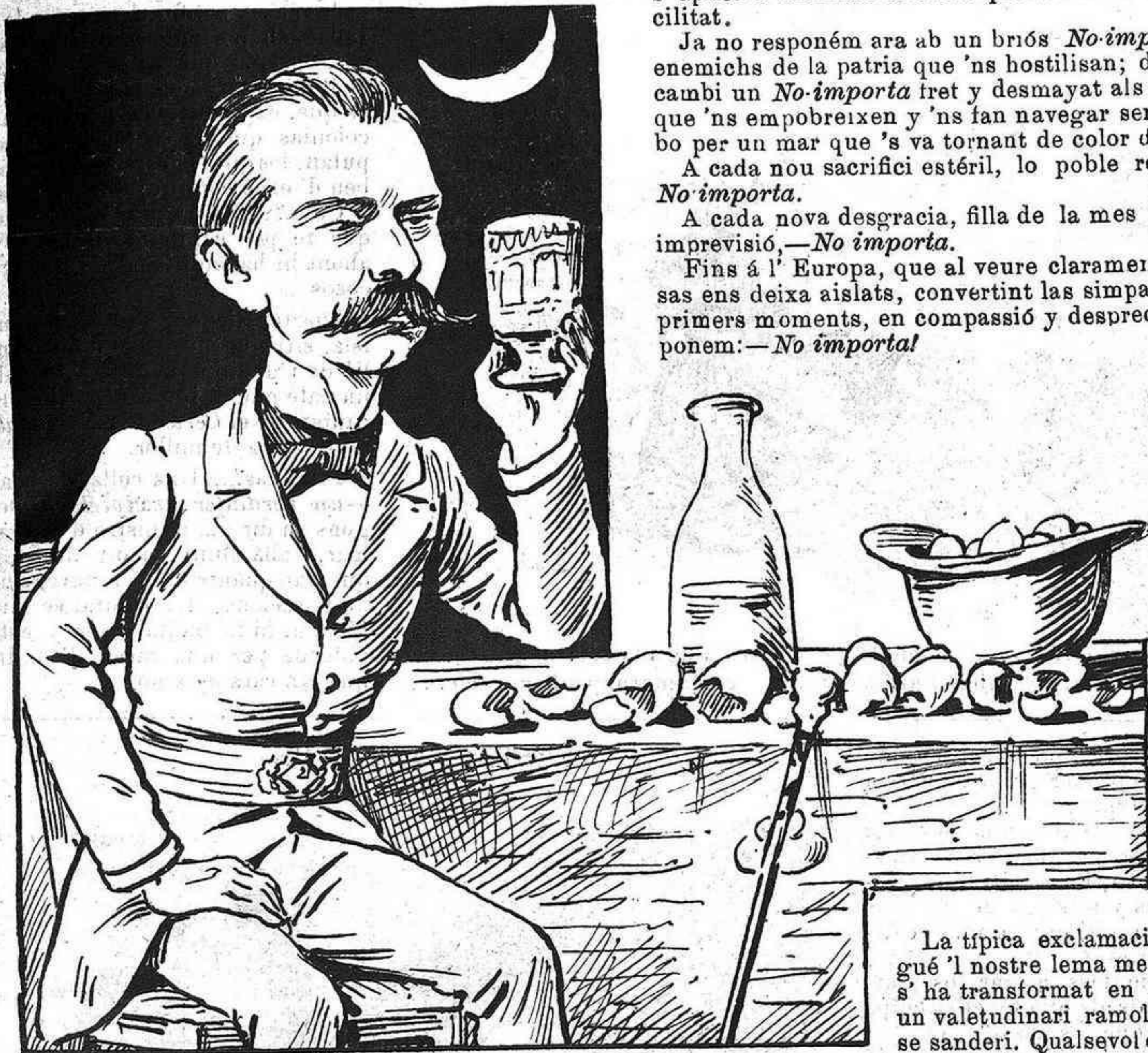
Los temps han anat cambiant y ha cambiat ab ells lo modo de sentir, de pensar y de obrar dels pobles y dels homes. Han vingut novas ideas, s' han engendrat aspiracions novas, que tot ho han transformat, lo mateix las arts de la pau que las de la guerra.

Los pobles mes forts no son pas avuy els mes valerosos, ni 'ls que suman tradicions mes brillants y patents del seu antich heroisme, sino 'ls que desplegan major activitat en la conquista del benestar y la riquesa, y 'ls que demostran tenir major previsió en lo seu govern.

Aixís com las armas de foch inutilisaren l' eficacia de las armas blanques, avuy las matemáticas, la química, la mecánica, la economía política, totas las ciencias, en fí, posadas al servey de l' art de la guerra, decideixen de la sort dels combats y del éxit las campanyas, sobre tot si 'ls que las emprenen contan ademés ab la protecció del deu del sigle XIX, qu' es l' Or.

Lo pobre *General No-importa* que de tot s' ha cuidat menos d' estudiar y d' enriqueixre, 's troba avuy alelat y com qui veu visions, sorprés per la brutalitat de un nou estat de cosas qu' ell may havia imaginat, y que á preveure'l, casi tampoch hauria sapigut sortirse'n per falta de la deguda preparació y per resistencias de son ingénit temperament.

## LA BONAVENTURA DEL ALCALDE



¡Be n' ha trencat d' ous, per ferne  
la probal! Be n' ha trencat!  
¡Sempre la mateixa imatjel!  
¡Sempre li surt un mercat!

Tant-bon punt va estallar l' actual conflicte, va quadrarse, dihent:

—Si volen l' Isla de Cuba, que vingan á buscar-la, y allí m' trobaran.

Y mentres s' apercibía á l' heroica defensa de aquell cementiri d' espanyols, sens altra pretenció positiva que sostenir en ell l' ensenya nacional, perque Cuba de fet ja estava emancipada, deixava completament indefensas sas magníficas possessions de Filipinas. Uns quants canóns de llarch alcans á la embocadura de la badia de Manila y un parell de barcos dels que ha enviat á Cuba, sens dupte perque á Cuba hi tenia l' honra empenyada, y á Filipinas no mes que 'ls interessos, li haurian bastat pera salvar aquell rich imperi de la rapacitat dels seus enemichs.

¡Pobre General *No-importa!* Mala vellesa se 't prepara.

..

Personificació en altres temps de un poble heroich, es avuy la vera imatge de un poble decadent, apátich y descuidat.

Avants el *No-importa* anava unit á una activitat febril y á una gran exhuberancia de ardidesa: avuy s' aplica á una indeferencia que ratlla en la imbecilitat.

Ja no responém ara ab un briós *No-importa* als enemichs de la patria que 'ns hostilisan; dihém en cambi un *No-importa* tret y desmayat als governs que 'ns empobreixen y 'ns fan navegar sense rumbo per un mar que 's va tornant de color de sanch.

A cada nou sacrifici estéril, lo poble respón:—*No importa.*

A cada nova desgracia, filla de la mes criminal imprevisió,—*No importa.*

Fins á l' Europa, que al veure clarament las cosas ens deixa aislats, convertint las simpatias dels primers moments, en compassió y despreci, li responem:—*No importa!*

La típica exclamació que si-  
gué 'l nostre lema mes gloriós,  
s' ha transformat en lo *tic* de  
un valetudinari ramollit y sen-  
se sanderi. Qualsevol día 'ns bor-  
raran del mapa, y encare entre  
dents murmurarem:—*No importa!*

P. DEL O.

## LO BALCÓ DE UNA NOYA DE SANT CELONI

## SONET

Ostenta com pitjé una clavellina  
que al bes ardent de Maig, ha tret brotada,  
y los clavells vermells com flamarada,  
fan una olor suau, una olor fina.

Aninantla ab sos cants hi ha una cardina,  
que en espayosa gavia apresonada,  
saltant de canya en canya enjogassada,  
refila una cansó, d' amor, divina.

Quan el banya á la nit la hermosa lluna  
ab la seva claror blanca com plata,  
son balcó, sembla qu' es cosa ilusoria.

Mes quan l' aubada neix, y ja tot d' una  
entre núvols de foch lo sol esclata,  
es son balcó, talment un tros de gloria.

SURISENTI.

## PER UN' ALTRA VEGADA

Desseguida que la guerra s' acabi y poguém tor-  
narnos á ocupar tranquilament de las nostras cosas,  
lo primer que demanarém al govern, será que...

## UNA PROFECIA DE S. VICENTS FERRER



“Y arribará un día en que el qu' encara tinga la sort de poguer fer bullir l' olla, s' hi ajonollará al davant y exclamará: ¡Quín miracle!...”

trany que 'ls dirigits tropessin á cada pas y agafin el rave per las fullas ab portentosa freqüencia.

Lo primer que salta á la vista al llegir avuy los nostres diaris es que, exceptuant lo nom de las colonias que 'ls yankees ens disputan, los que 'ls escriuhen no saben d' ellas com qui diu res mes.

Cuba?... Es un' isla molt gran, que té per capital l' Habana y ahont hi ha molts negres y molts cocos....

Puerto Rico?... També es un' isla, situada mes ensá ó mes enllá de Cuba, en la qual s' hi cull un café que, á judicar per lo que cantan en el *Certámen Nacional*, no n' hi ha de millor.

Filipinas?... Una colla d' islas —*un verdader arcipiélach*, segons va dir un ministre d' Ultramar,—allá lluny, molt lluny, á qui sab quants dias de navegació de Barcelona. La capital se diu Manila, hi fa molta calor y está poblada per una rassa d' indis que fan cara de xino.

A veure ¿qué 's pensan que será lo primer que demanarém al govern?

¿Que organisi una poderosa esquadra per anar á reconquistar Cuba, Puerto-Rico, las Filipinas y tots los demás bens que en mitj del barullo se 'ns esgarrihin?

¿Que fassi pagar los plats trencats als que tenen la culpa de lo que 'ns passa?

¿Que s' alihi ab una nació forta, capás de fernos costat en las contingencias del porvenir?

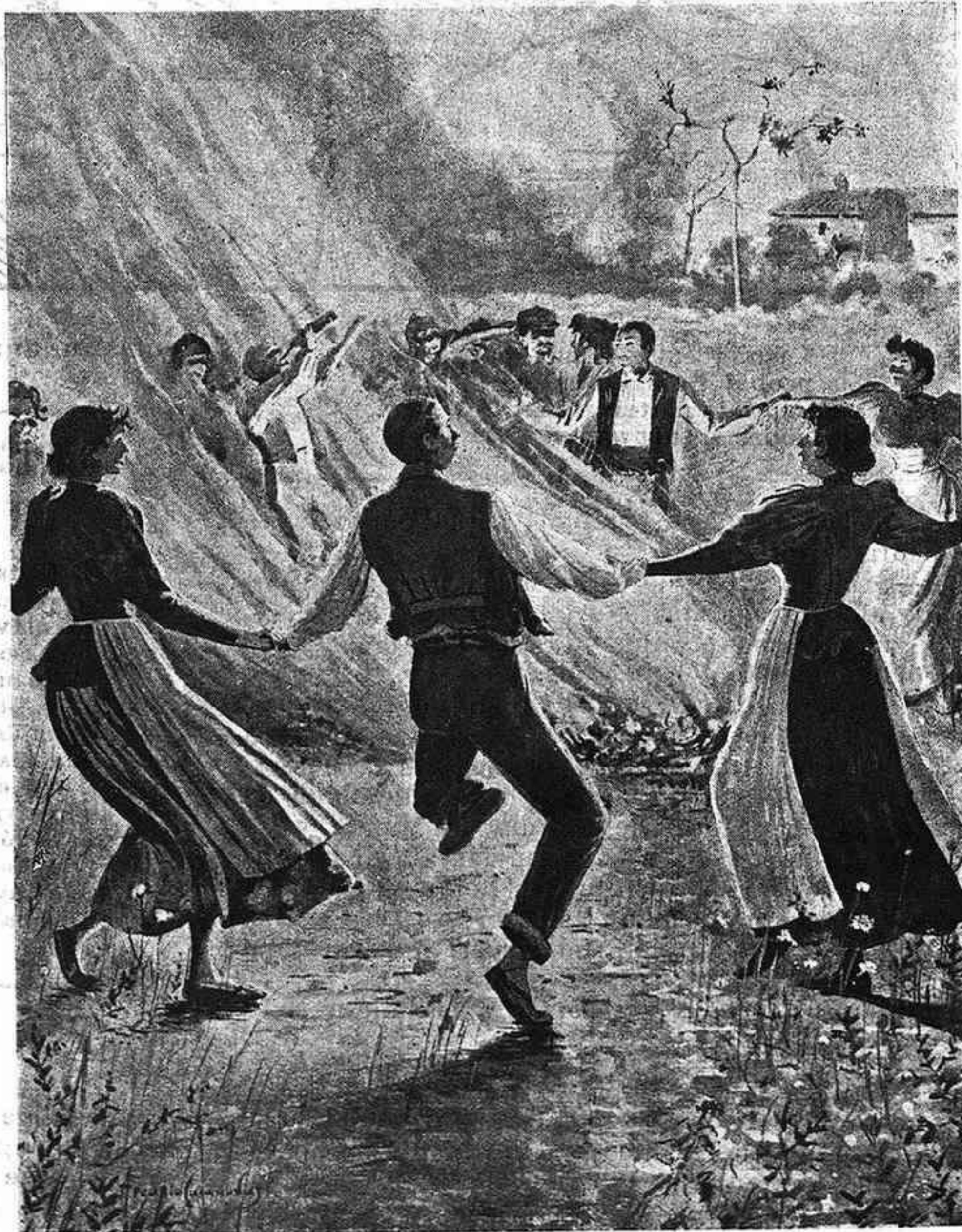
No senyors, y no cal que hi donguin voltas, porque no ho endavinarian may.

Lo primer que demanarém al govern.... será que procuri ensenyar geografia als periodistas.

Aixís, quan vingui un' altra guerra, las noticias tindrán una mica de sentit comú y 'ls moviments de barcos y de tropas s' ajustarán á la verdadera configuració de la terra coneguda, y no als contorns del mon imaginari que 'ls diaris espanyols s' han creat pera entreteniment y esbarjo dels seus bondadosos lectores.

No sé lo que de nosaltres haurán pensat los extrangers que llegeixen la premsa espanyola, pe'o es probable que no sigui res de bo, y hasta m' imagino que s' haurán dit que si 'ls directores de la opinió pública van en moltas materias á las palpentas, no es res d' ex-

## FESTAS POPULARS



Sant Joan, fochs.

Y aquí acaba la erudició geogràfica colonial de la nostra premsa.

Fora d'aixó, no hi busquin res més. Es dir, poden buscarhi; pero las noticias que hi trobaran serán tan desguitarradas, que ja se 'ls gira á vostés feyna si tenen la temeritat de volerne treure l'aygua clara.

Probas al canto.

Al estallar lo conflicte ab los Estats Units, los diaris espanyols no 's cansavan de parlar del desgabell y la desorganización que reynava en la República americana. Quan no embarrancava un vapor, reventava la caldera de un acorassat. Aquí havían de llenzar un barco per inútil, allá 'ls torpedos se 'ls disparavan sols.... Un día vaig llegir en un periódich aquest telégrama sensacional:

«Los nort-americanos están de desgracia. Ahir se 'ls va volar lo polvorí d' Halifax.»

Y efectivament: Halifax es una població del Canadá, que per aquest senzill motiu no pertany als Estats-Units.

Un altre periódich, referintse als moviments de la esquadra de 'n Sampson, deya textualment:

«Los barcos americanos están repartits entre l'Havana y Matanzas, per davant de quinas poblacions passen y repassen continuament, reunintse cada nit á Cienfuegos.»

Qu' es com si, aplicantho á Espanya, diguessim:

«Los barcos se pasejan continuament de Rosas á Tarragona, y cada vespre 's reuneixen davant... de Bilbao.»

No fa gayre, en la secció telegràfica d'un diari molt llegit, hi havia aquesta noticia:

«Ha sortit de Nagasaki (Alemania) en direcció á Manila, un altre barco de guerra alemany.»

Si no fos que á Alemania no hi ha cap població que s'anomeni Nagasaki, perque Nagasaki no es en lloch mes que al Japó, la noticia hauría pogut ser certa.

Cambiat lo centre d'operacions dels yankis y concentrat lo gros de la seva esquadra pels vols de Santiago de Cuba, ens surt un periódich ab aquesta nova noticia:

«S' afirma que 'ls transports que conduheixen las tropas americanas de desembarch, no están gayre lluny de Santiago.»

Y á continuació anyadeix:

«Pero en contradicción ab aquesta noticia, per altre conducto 's diu que 'ls transports han sigut vistos en la punta Maisí.»

Calculin: de la punta Maisí á Santiago hi ha apenas quatre passos; ¿pot ser mes grossa la contradicción que al periódich li sembla veure?

Surt d'Espanya l'esquadra de Cámara, y un diari ens assombra ab lo següent telégrama:

«Torna á cundir el pánich en los Estats-Units, per creures que la esquadra de Cámara va directament á bombardejar á Port-Royal.»

¡Port-Royal, població de Jamaica, colonia inglesa!... Figúrinse si als Estats-Units ha de preocupar los gayre un bombardeig á casa dels altres!

Com á final y per acabar, perque á volguerla continuar la llista sería interminable, vull obsequiarlos ab un disbarat geogràfic cullit aquí mateix, com si diguessim á casa nostra. Vagi en castellá, tal com va sortir, perque no perdi la gracia:

«Cuando nuestros lectores vean este número el ministro de Marina habrá llegado á Cádiz.»

«No sabemos qué recibimiento hará la perla del Mediterráneo al señor Auñón...»

¿Qué tal?... Cádiz, port del Atlántich, transportat repentinament al Mediterrani y convertit en perla del mar llatí. ¡Un salt de mes de vint lleguas!...

Lo dit: urgeix acabar la guerra d'un modo ó al-

tre; pero urgeix també ensenyar geografia als guerreros de la ploma.

No hem de permetre que 'ls estrangers ens peguin... ni que 's burlin de nosaltres.

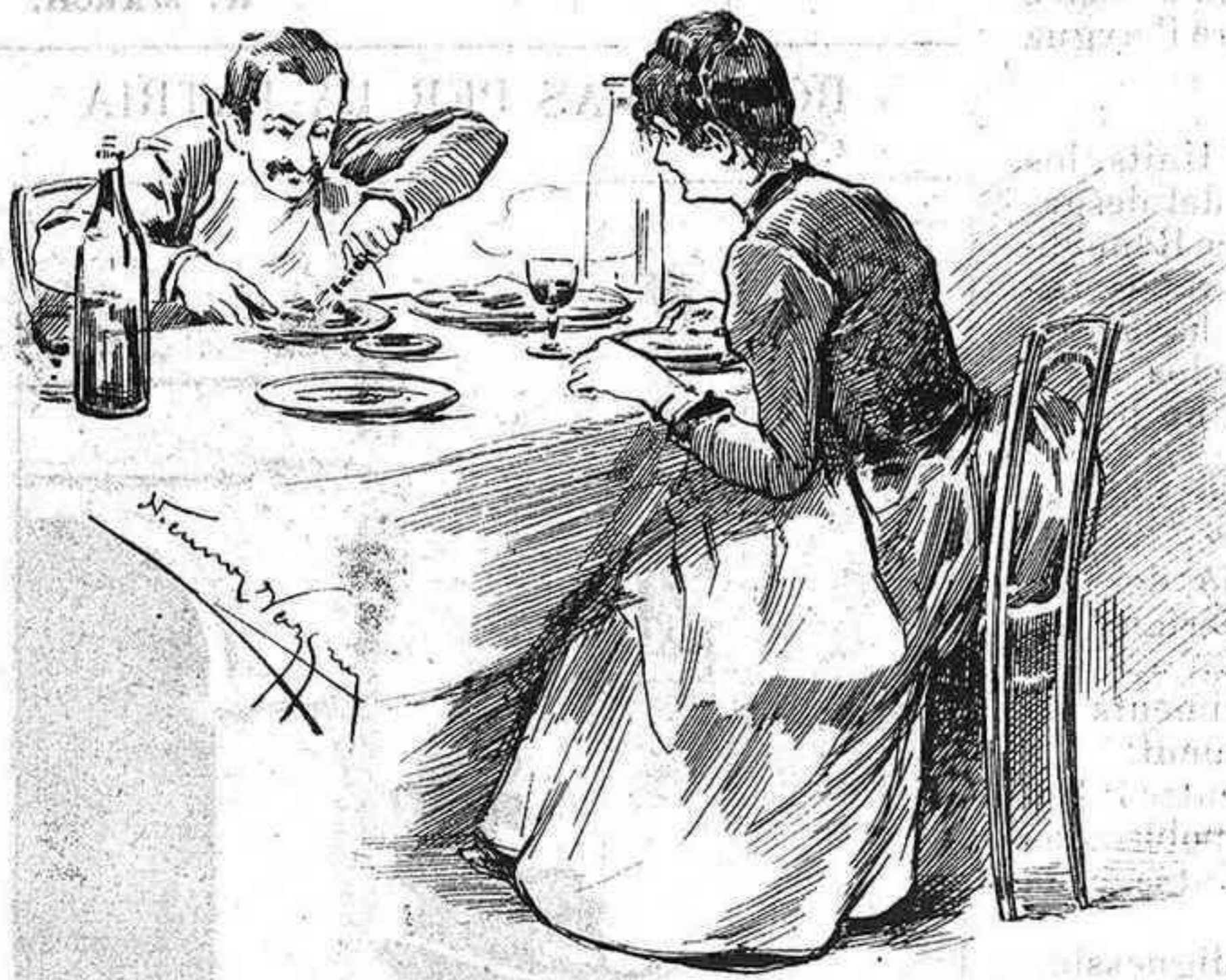
A. MARO.

## ROGATIVAS PER LA PATRIA



—No; 'l qu' es en aquesta iglesia no hi torno á veni en ma vida.  
¡Quina juventut més cursi!  
¡quina gent més poch lluhida!

## COMENSANT A CELEBRAR LA DIADA



—Sembla que hi ha gana, Joanet.  
—No es gana, es rabia! Pensava:—¡Si aquest biftech fos en Sampson!...

## UNA MORT PER UN DESDENY

Ab esglay hi sabut que 'l mateix dia que 'm vas dir:—No t' estimo—vas pensarte que jo desesperat me mataria; y aixís encare ho dius per alabarte d' aquell immens amor que jo 't tenia.

Trist consol, la vritat, per mi qu' encare sento viu lo recort de ta hermosura y que poguent no més mirar ta cara olvidant lo *carinyo* que 'm tens ara mon cor s' ompla de goig y de ventura.

Mes ¡qué 'n trech d' alegrarme en ta presencia si no 't puch possehir! perque suspiro quan lluny de tú m' ataca 'l mal d' ausencia si ab la més botxornosa indiferencia de mi apartas tos ulls sempre que 'ls miro...

Aixó no pot seguir, es un martiri estimar lo impossible. ¿Qué vols? Mana. ¿Desitjas una víctima? demana que disposat estich en mon deliri á fé al moment lo que 't darà la gana.

Estém sols, dins d' aquesta salzereda lo que vulguis faré, valor no 'm falta; la víctima veurás extesa... freda... tú la culpa 'n tindrás, mon cap s' exalta, l' eyna está á punt, cap esperansa 'm queda.

Després qu' aixó vaig dir, la Rosalía, va llensá un crit de—¡Sanch!—Jo de la vaina trayent lo ganivet, en l' agonia... deixo á un pollastre que amagat tenia dintre un cistell per cóurel ab sanfayna.

Roja per la vergonya s' allunyava la que volia que acabés de viure; jo més tardet la *víctima* 'n menjava y si no 'm vaig matar com se 'm manava, en cambi ab un xich més, moro de riure.

AMADEO DORIA.

## LA DEFENSA DE BARCELONA

Es lo problema del día.  
En cas de perill ¿estém ben defensats?

Els uns diuen que sí; els altres diuen que no; la majoría no diuen que no ni que sí, ni saben lo que 's diuen.

En tots los cassos los arguments son los mateixos: canons, baterías, trinxeras, obras estratégicas, castells...

Ja que tothom ne parla ¿per qué no n' haig de parlar jo?

Crech que 'l general no hi tindrà res que dir, sobre tot proposantme, com me proposo, demostrar que Barcelona está mes ben defensada de lo que 'ls mes optimistas se poden imaginar.

¿De qué 's tracta aquí? ¿D' estar previnguts contra 'ls yankis?

Avants que tot, s' ha d' averiguar una cosa.

¿Vindrán los yankis? ¿No vindrán? Si no venen, estém perfectament defensats: contra un enemich que no vé á fernos res, no hi ha que amohinars'hi gayre.

¿Vindrán?

Llavors... també estém ben defensats, sempre y quan s' accepti sense *distingos* el meu projecte.

Aném á demostrarho.

Al parlar de la defensa de Barcelona ¿qué volém dir?

Volém dir—ó al menos jo aixís ho entench—posar la nostra ciutat á cubert d' un desembarch dels yankis.

Dirán alguns:—D' un desembarch y d' un bombardeig.

No hi estich conforme.

Ningú bombardeja una plassa pel sol gust de bombardejarla. Si 's fa, es pera preparar lo desembarch, ja sembrant el pánich, ja destrossant las tropas defensoras de la població.

Sapiguent que 'l desembarch en ella es impossible ¿quina será l' esquadra que cometerá la torpesa de cubrir de bombas una capital invulnerable? ¿Per qué? ¿Ab quin propósit?

Tenim, donchs, que demostrada la impossibilitat del desembarch, queda *ipso facto* demostrada la del bombardeig.

Y per aixó, aquí está 'l meu plan, capás per si sol de impedir lo desembarch de las tropas enemigas.

¿Gasto que s' ha de fer? Cap.

¿Traballs á empendre? Ni un.

Tot al contrari. Es d' absoluta necessitat suspendre immediatament totas las obras avuy comensadas.

Cloacas en construcció, canalisacions á mitj fer, cambis de rails del tranvía, excavacions de las companyias eléctricas, sanjas de las companyias de gas, galerías del aygua de Moncada, empedrats apuntats ab embastas... Tot aixó s' ha de deixar desde ara en lo mateix estat en que avuy se troba.

Pres a aquesta precaució, ja podém esperar tranquilament als yankis.

¿Qué arriba per fí la séva esquadra?

Se li envía un remolcador á la boca del port ab la missió d' invitar á un oficial, un sol, á donar un passeig per Barcelona.

L' oficial accepta, l' acompanyant li ensenya 'l surtit de trenca-colls que adornan avuy los carrers de la ciutat, y se 'l torna á bordo de l' esquadra enemiga.

Quan los nort-americanos s' enterin[per boca del

oficial explorador del estat de las nostras vías públicas ¿á que no desembarcan?

Tranzitar per un camp-perdut com el de Barcelona, no ho fa ningú mes que 'ls valents barcelonins.

MATIAS BONAFÉ.

## A STARÀMSA

### PLECH TANCAT

T' haig de dir pel teu govern  
que impossible 'm fou del tot  
el poguer anar al siti  
que 'm vas indicar, pro no  
sigas per xó pessimista,  
el papa sa intervenció.  
va posar ab mí y va darme  
un concell; després de tot  
va volguer que anés á veure  
Marina per un tenor  
de Sant Martí, ni cantava  
ni tenia veu tampoch.

Com que 'l papa ja sabs tú  
que sembla 'l senyo Canons  
en qüestió de tro-bar cos-as  
pera distreure á tothom,  
volia port-arme al vespre  
á la Granada, que un bon  
ball hi feyan ab la orquesta  
del assilo Naval; pró  
á fi d' evitar conflictes  
vaig oposar-mí, Ua-vors  
vam aná á sopá á la fonda  
pen-insular ell y jo.

La mamá una conferencia  
va tenir l' altre dijous  
davant mateix del Hotel  
Inter-nacional ab dos  
que per cert molt malas filas  
tenen y segons crech jo  
varen fer castells en l' ayre  
molts plans y combin-acions  
pera prométrem á mí  
ab un que un altre Samson  
deu esser per la gran forsa  
que diuhen que té 'l minyó.

Diu que allá á Sant Agustí  
te un negoci al por major  
de calderas; pro no temis  
que lo qu' es per mí ja pot  
an-arse 'n al botavant  
que no 'l vull jo un homenot  
que en la bo ca vi te sempre  
perque se que hi té afició.

Ab aixó sí, si tú m' ets franch  
pots consultá ab el teu cor  
y per lo qu' ell mani obras,  
que si estás del tot resolt  
y aquest nú evitas, et juro  
á la primera ocasió  
regalarte una botella  
de un Curaçao molt bó  
d' aquell que un cop á la patria  
fa creixe 'l foch del amor.  
Adeu; Ja sabs que 't defensa  
sols á tú la

Encar-nació.

Per la copia,

J. SMARATS.

## LLIBRES

TOLEDO, Tradiciones, descripciones, narraciones y apuntes de la imperial ciudad por JUAN MARINA.—Ilustraciones de LUÍS GARCÍA SAMPEDRO.—Forma aquesta obra 'l volúm XIV de la Colección Elzevir ilustrada, que ab tant éxit vé donant á llum l' aciu editor barceloni D. Joan Gi-

li.—Lo titol del llibre ho diu tot, per lo que respecta al seu caràcter y á la materia que tracta.

Toledo, la típica ciutat castellana, que á través dels sigles transformadors conserva encare avuy la seva vella estructura y un sens fi de recorts perpetuats en sos curiosos monuments, es un ten-a sumament atractiu que 's presta á ser tractat per la galana ploma de un escriptor que senti l' amor á las bellas arquitectónicas y á las curiosas tradicions.

Lo Sr. Marina, á sa qualitat de fill amantíssim de la imperial ciutat, reuneix condicions d' escriptor de rassa que li permeten posar al servey de la hermosa Toledo lo fruyt de sos estudis y de sos entusiasmes. Páginas té l' obra verdaderament seductoras, plenas de vida é impregnadas de color local; páginas que llegirán ab gust, com un repás de recorts personals, els que coneguim Toledo, y que en los que no l' hajan visitada encare, els hi despertarán vius desitjos de recórrela.

### ALTRES LLIBRES REBUTS:

Per massa bó.—Juguet cómic en nn acte. original y en prosa per Jaume Capdevila estrenat lo dia 28 de Mars últim en lo Teatro Principal.

Entreacte.—Monólech en prosa original de Lambert Escaler, estrenat també ab éxit satisfactori, en lo mateix Teatro Principal, la nit del 21 de mars últim.

RATA SABIA.

## ENTRE ESPASA Y PARET

(Quento vell)

I

Don Jaume l' apotecari,  
á més de tenir botiga  
de farmacia, fa molts anys,  
te una filla que 's diu Quima,  
la qual noya, per desgracia,  
es mes lletja que bonica.  
Y á pesar de que 's fa vella,  
per més que prega y suspira,  
no pot trobar qui li fassi  
l' amor, com ella desitja.

Son pare ja ho veu que 's passa  
la noya de mica en mica,  
y quedarse sense gendre  
al home també l' empipa;  
mes, ¡ay! que cap pretendent  
al seu costat may s' arrima.

II

Don Jaume té un dependent  
per despatxar medicinas,  
jove, guapo, ben plantat,  
y un xich... massa curt de vista.

Un dia, 'l pobre xicot,  
(potser per entretenirse)  
feya l' amor á la noya,  
per cert, ab molta palica.  
Y á don Jaume que s' estava  
amagat, molt de perilla  
li vingué 'l pogué atraparlos  
puig ab rabia molt fingida  
presentá al pobre xicot  
un pot tot plé de morfina,  
y li digué:—'T beus aixó...  
ó bé 't casas ab la Quima.  
Y es fama que 'l dependent  
que may se n' havia vistas  
de més frescas, contestá,  
no comprenent la enganyifa:  
—Bah!... veneno per veneno...  
¡m caso ab la seva filla!

LLUÍS G. SALVADOR.

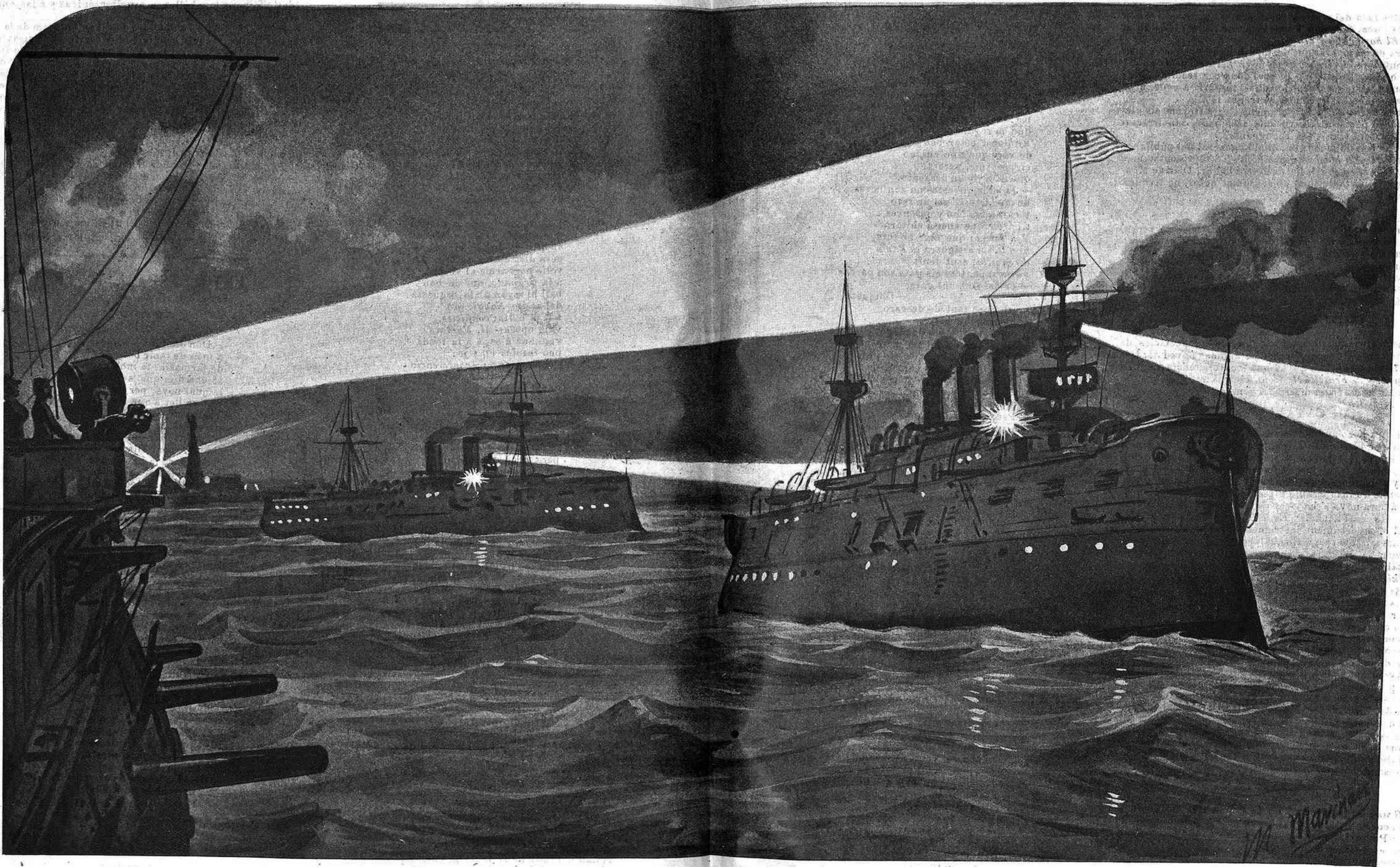
## TEATROS

LIRICH

Continúa ab tot lo seu esplendor y fortuna La corte de Napoleón. Ni fins ara, ni en lo que resta de temporada se-

# LA POR DELS YANKIS (per M. Marinari)

ESPERANT AL BVAID



Vigilância nocturna á la rada de Nova-York



rá fácil que la Tubau trobi 'l seu Waterlòo y molt menos la seva Santa Elena.

—Lo mateix li hauria succehit á Bonaparte—digué un parent de 'n Gedeón—si en lloch de dedicarse á la gran tragedia, hagués cultivat la comedia de bon gust.

### NOVEDATS

Un' altre taca del mestre Echegaray.... y aquesta si que es la més fosca, tant que 'l mateix autor va batejarla ab lo títol de *El hombre negro*.

Pintura de un malvat que destorba uns amors fins al punt de fer contreure la verola á una noya hermosissima al objecte de que 's torni lletja, lo qual dona per resultat que 'l seu anant desesperat ó desitjós de no tornarla á veure may més en aquell estat ilastimós, se tregui 'ls ulls.

Pero ben mirat qui verdaderament s'está treyent els ulls es lo autor al portar al teatro uns assumptos tan irracionals y al mateix temps tan repugnants.

Tal siguié per lo menos la opinió general del públich y de la critica. *El hombre negro* no s' ha representat mes que una vegada, y gracias als esforços del Sr. Díaz de Mendoza, que va portarse com un consumat actor, no terminá l' obra ab un desastre.

\* \* \*

Per treure'ns el mal gust de *El hombre negro*, va reproduhirse la comedia *D. Tomás*, sent de notar l' esmero ab que siguié interpretada y sobre tot la propietat ab que va ser vestida.

Per postres: la Ruíz y en Giménez 'ns feren saborejar lo diálech d' en Blasco *Los dos sueños*, obreta exquisida, impregnada de sentiment y admirablement versificada.

### TIVOLI CIRCO-EQUESTRE

En las últimas funciones los aficionados als espectacles de Circo han tingut ocasió d' aplaudir algunas novedats, tals com la *Donna diabólica* qu' es una contorsionista de primera forsa, y 'ls *Fratelli Manzoni*, clowns musicals que son una verdadera novedat dintre del género.

### CATALUNYA

Lo mestre Nicolau ha donat una serie de quatre concerts, regintse per altres tants programas escullidíssims. Basta sols saber que Beethoven ha ocupat el primer número dels quatre programas, ab las sinfonías octava, l' heroica, la quarta y la novena. Quatre poemas musicals assombrosos, interpretats ab insuperable maestría.

Com á obra nova s' ha tocat per primera vegada la gran sinfonia de Raff titulada: *En la Selva*: es un' obra de gran desarrollo, superbament instrumentada que conté alguns fragments altament sugestius, tals com la *Dansa de Driadas*.

Wagner ha estat representat en los concerts ab pessas tan notables com lo *Crepúscul dels Deus*, la escena final de la *Walkiria*, la *Mort de Isolda* (pessa admirable!), los *Murmurs de la selva* y 'l preludi dels *Mestres cantors*.

Strauss ab lo *D. Juan* y 'l preludi de *Guntrán*.

Y altres autors com Saint-Saëns, Boëllman, y 'l mateix Nicolau ab diversos fragments escullidíssims.

Los concerts, donchs, tant per la hermosura selecta dels programas, com per la interpretació seria y exuberant de color y de justesa que tingueren totas las pessas, sigueren un éxit continuat que honra tant al Sr. Nicolau com als distingits professors de la seva orquesta. Barcelona pot enorgullirse de contar ab un element artístich tan depurat y tan valió. Y no obstant, la anomenada bona societat que hauria de alentar tan laudables esforços apresurantse á omplir els palcos y butacas, aquesta vegada s' ha mostrat retreta fins á un extrém desconsolador. ¡Sort dels filarmónichs inteligents, que varen omplir los buits qu' en lo teatro s' observaban ab l' esclat dels seus entusiasmes!....

### EN LOS DEMÉS TEATROS

Al *Gran-vic* ha alternat ab la companyia de sarsuela xica un cos de ball, del qual forma part la primera parella Monroc-Prefetti, fentse aplaudir ab obras tan animadas y vistosas com *Fanny* y *A Mabelle*.

La Geraldine continúa sent un dels principals atractius de las funciones del *Nou Retiro* ab sos variats exercicis.

Lo *Jardi espanyol* ha inaugurat las funciones de la temporada d' estiu ab una regular companyia de sarsuela, que interpreta las produccions mes celebradas del género xich.

Las personas que vulgan passar agradablement las ca-

lurosas vetllas d' estiu sense gastar gran cosa, no podrán pas queixarse per falta de teatros.

N. N. N.

## ESPERANT AL NOVIO

### Valenciá)

—Pero mare vosté vol que vacha yo feta un asco.

—¿Per qué dius aixó chiqueta?

—Perque fa ya molt de rato que vosté está marmolant perque vull mudarme 'l sacco, les sinaues y les botes que 'm regalá el tio Nasio.

En lloc d' estar ben contenta de vore que tinc cuidao en asearme, pareix

que fasa yo un desacato.

—Ja sabs qu' estes no son hores

de mudarte; d' así un rato

tocarán les nou y entonces

tindrém que anar á chitarnos.

Y á més ni que aixó no fora,

ni que así estiguera el *Panto*

de *Sevilla*, sent denit

ya eu saps, tots els gats son pardos.

—¿Y así som uns gats?

—Chiqueta.

no tingues tant de descaró

embocant dotorerías

propies de chiques de rasgo.

—Mare, vosté á mí no 'm vol

perque sempre 'm talla els passos,

sempre que tinc un capricho

vosté 'm diu «no has de gocharlo»

y yo ploraré y un día

m' agarrará un arrebato.

—Pero vine así tunanta

que mereixes un sopapo:

¿te pareix que está conforme

que vullgues lluhir el garbo

ara denit sinse tindre

que eixir de casa?

—Per algo

voldré yo mudarme, mare.

—¿Si? pos ¿que qu' es?

—Que Chuano

vindrá esta nit.

—¿El teu novio?

—Si señora.

—Ah, pues, vamos,

ya han paregut les tisores.

—¿Vosté no estava en el ajo?

—Chiqueta, parla més be.

—¿Comense á posarme el sacco?

—Posatel, fes lo que vullgues.

—Vindrá com sempre, tan majo

y me dirá aquelles cosas

que son tan del meu agrado.

Me dirá coqueta dolsa.

piuleta, mel, panquemao....

—Y comensará á palparte

y jo li donaré un chasco

que 's chuplará dits y colses

perque ni tú tens recato

ni ell prudensia ni vergoña.

—¿Que poc vol vosté á Chuano!

—Es sert, no 'l vull ni goteta.

—Tan bon chic qu' es y tan guapo.

—Molt guapo; pa ser un mono

només li fá falta 'l rabo.

Y en cuan á lo de bon chic

l' altre día en lo Teatro

li pegá á una pobra auela

tres puñaes en los nassos.

—Fou una equivocació.

—Y l' auela pagá el pato.

Ya te dic que si no fora

per ton pare qu' es un ganso

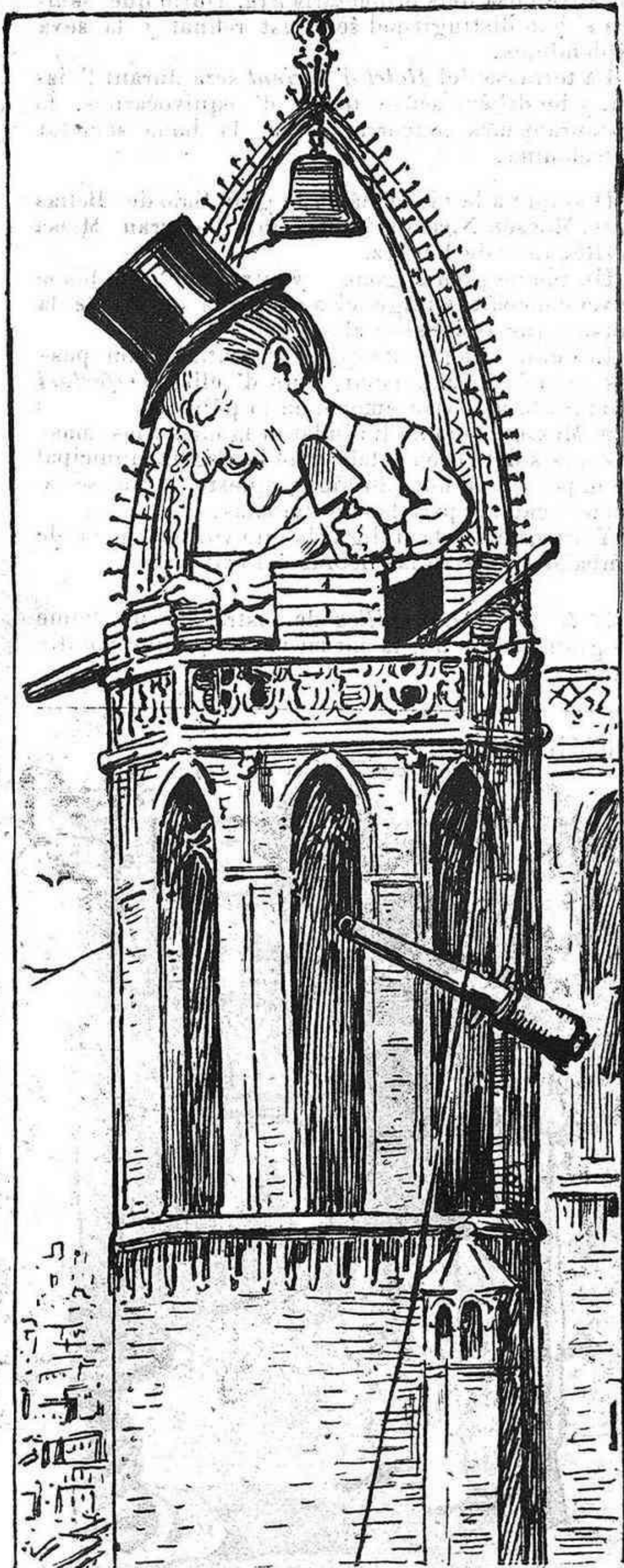
y te dona gust en tot

no entraria así Chuano.

—Mire ya estic apañá;  
¿qué li pareixe?

—Tin cuidao  
cuan ell vinga en propasarte

## DON SAMUEL, PATRIOTA



—Fortifiquemos, fortifiquémnos; que no vingues-  
sin aquests butxaras del tocino y 'm desgraciessin  
la fatxada!... ¡Tants diners que 'm costa!

que sinós haurá fandango.

—Toquen... es ell... vach á obrir.

Mírello mare que guapo.

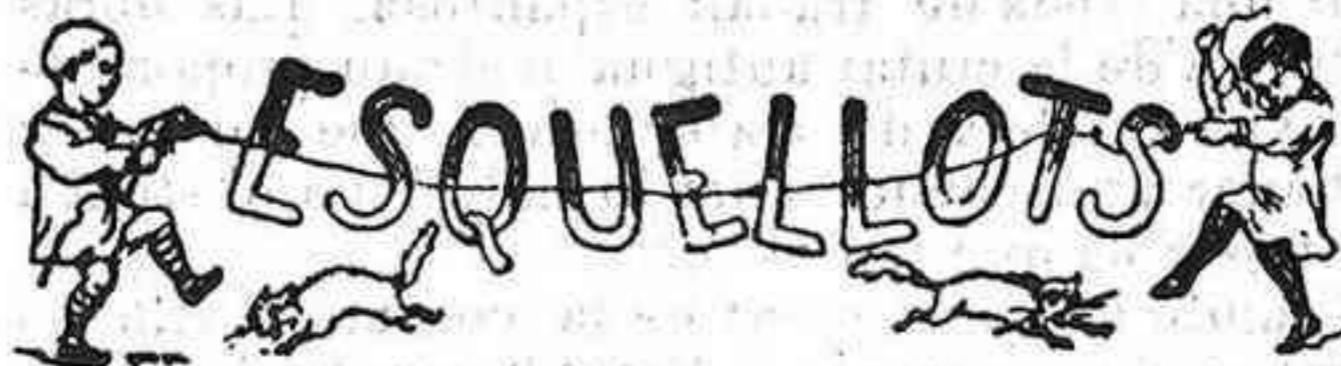
Entra, vine al meu costat.

Aixina abrasam, Chuano.

—Chiqueta qu' estic yo así.

—Mare, ¿pos que fas yo algo?

JOSEPH P. ESPASA.



Entre las muchas satisfacciones que 'ns proporciona 'l tracte constant ab lo públich, cap pot igualarse á la que sentim al veure recompensats nostres humils esforços, en la forma en que ho ha sigut la publicació del número modernista.

En la impossibilitat de regraciar individualment las infinitas felicitacions que 'ns han sigut trasmesas, desitjém que aquestas ratllas serveixin per expressar una vegada més l' expressió del nostre més viu agrahiment.

Las cosas de la Pubilla van á pas de tortuga... eyl las que haurían de anar á pas de caball, y en contraposición van á pas de caball las que haurían de anar á pas de tortuga. Sense necessitat de dir res mes ja compendrán que las que van poch á poch son las útiles y las que corren desbocadas las inútils ó perjudicials.

Entre las primeras deu citarse en primer terme la reforma del casco antich.

Sobre 'l qual deya un súbdit de 'n Vilaseca:

—Desde que oigo hablar de esa dichosa reforma del casco antich, yo sol de cascos en llevo ya espatllats lo menos media dotsena.

Calculin sino que per allá á l' any 60 en Cerdá ja va projectar las tres vías de reforma.

Fins catorze anys després, ó siga 'l 74 no va efectuar-se la inauguració del tros de una d' ellas, y encare perque 'l terreno estava expedit ab motiu del deribo del convent de Junqueras y també perque las tropas van alzar lo siti de Bilbao, y era precis solemnizar aquest aconteixement.

Y á continuació un nou compás d' espera que durá 14 anys mes. S' estava efectuant la famosa Exposició Universal del 88 y D. Francisco en obsequi á la reyna regent, que 's trobava á Barcelona, va cridar á las brigadas municipals y va dir:

—Ala, noys: agaféu el picot y obriume un tros de carrer, que encare que sigui l' extrem inferior del de Bilbao, portará 'l nom de la soberana.

Y aixís va fer-se: la nova obertura compregué sols lo petit espay que va desde 'ls Encants al carrer Ample.

Y per mes que D. Francisco havia promés que no pararía fins anar á unir la nova vía ab lo tros superior del carrer de Bilbao, l' obra seguí mirant als Encants y quedá com *encantada*.

Va aprobar-se 'l projecte Baixeras.—Y ara sí que va de serio—va dir la gent—ara sí que comensarán aviat.

Han passat deu anys mes, y no s' ha donat un pas sobre terreno ferm.

Molt al contrari: després de mils probaturas, després de fer y desfer un sens fi de vegadas, quan l'

ajuntament tractava de adquirir lo projecte per posar-lo en planta, desde Madrit li varen dir:

—Ep, mestre, guárda't molt de ferho. En lloch de adquirirlo val mes qu' entaulis un expedient de caducitat, y en quant á la reforma de Barcelona, ja 'n tornarém á parlar de aquí tres ó quatre sigles si encare som vius.

\*  
\*\*

Y aixís estém. Ab motíu de la guerra ha sobrevingut una crisi de treball espantosa. Las obras de reforma de la ciutat antiga podrian proporcionar feyna á milers de treballadors que no saben ahont anar á buscar un trist jornal. Y no obstant á Madrit sembla que fan el sort.

En cambi l' Ajuntament de la coronada vila no content ab demanar que l' Estat li construheixi un gran passeig de circumvalació, ha sollicitat ademés que 'l subvencioni ab no sé quants milions de pesetas per ajudarlo á mantenir el rumbo que li imposa 'l fet de residir á Madrit la Cort d' Espanya.

Si aquesta vegada las casotas vellas dels barris de Barcelona que han de reformarse no cauhen á terra de tan riure, be pot afirmarse que 's tindrán dretas per tota una eternitat, y per consegüent, la projectada reforma no 's farà may mes.

A París está treballant el gran Novelli.

Per primera vegada s' ha donat á coneixer davant del públich de la *Ville Lumière*, havent alcanat allí sos triufos mes colossals.

Tota la premsa, sens escepció, li fa justicia y la flor y nata dels crítichs se mostran tan meravellats del seu art incomparable, que no troban paraulas per expressar l' admiració que 'ls hi produheix.

¡Quina racansa no sentirán ara molts dels barcelonins que las últimas vegadas que l' insigne actor

traballá entre nosaltres, s' abstingueren de anarlo á veure!....

Dissapte s' inaugura en l' *Hotel d' Orient* la magnífica terrassa situada sobre 'l *Saló Condal*, convertida en elegantíssim menjador d' istíu.

¡Quín menjador! Dificilment se trobará dintre de Barcelona un local que ab aquest pugja compararse. Comoditat, ample espay, frescura, ornamentació ben entesa: no 's pot demanar mes, ni cabia esperar altra cosa dels propietaris Srs. Durio que sempre s' han distingit pel seu gust refinat y la seva esplendidés.

La terrassa del *Hotel d' Orient* será durant l' istíu, y ho dihéu sense temor d' equivocarnos, lo restaurant mes concorregut per la bona societat barcelonina.

Dissapte á la nit oficiá en lo gran Saló de Bellas Arts, Mossén Nicolau, interpretant la gran Missa de Requiem de Berlioz.

Un plé de gom á gom... y aixó que cap bisbe havia concedit indulgencias als fidels devots de la música que assistissen al acte.

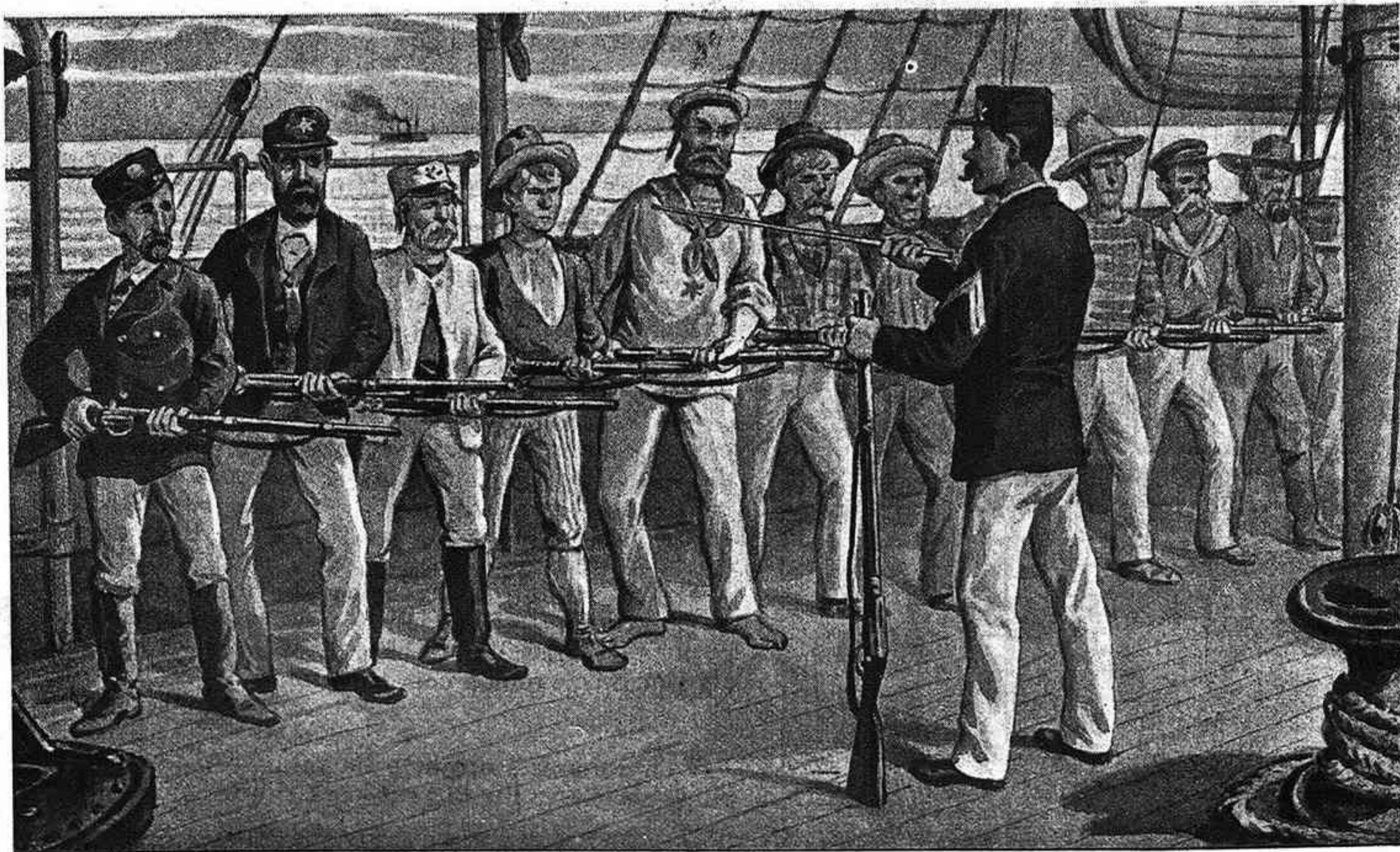
Los cinch fragments que s' executaren son pesas de molta grandiositat, y un d' ells, l' *Ofertori* produhí la mes viva emoció en lo públich.

A Mossén Nicolau li ajudaren la missa las masses corals del Orfeo catalá y de la Escola municipal de música, una nutridíssima orquesta y no se si dotze ó catorze parellas de timbalas.

Y ara que 'l refrán digui lo que vulgui: á so de timbalas s' agafan las llebras del éxit.

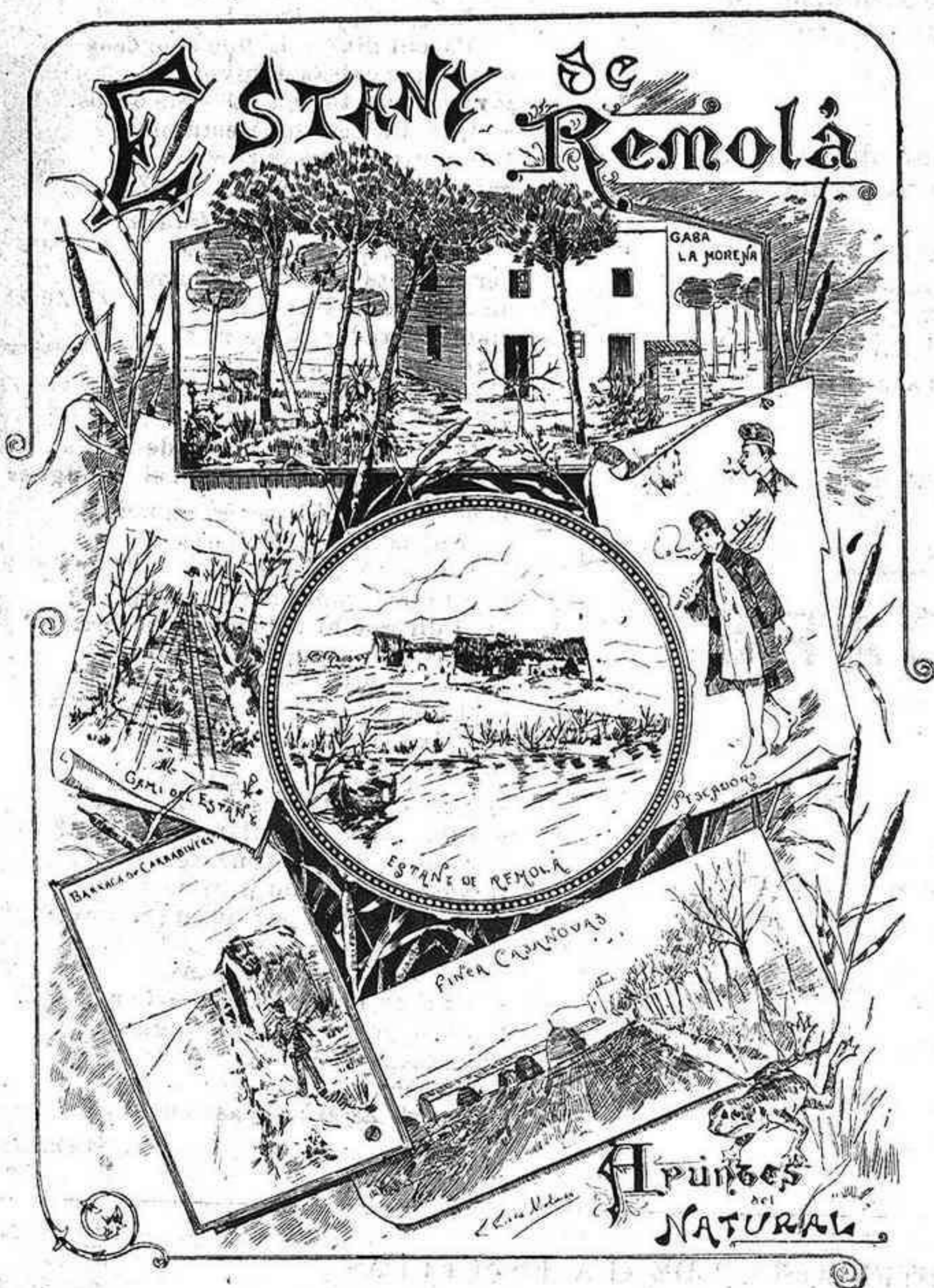
L' *Hereu Pantorrilles* demostra ser un home de gran talent. Ey, talent en mallorquí que vol dir gana.

## NOSTRES ENEMICHS



Reclutas yankis instruhintse en el maneig de las armas.

## NOTAS CATALANAS



Alrededores de Barcelona.

Desde la presidencia del banquet de inauguració de un restaurant que acaba de obrirse al públich, va fer un paper brillantíssim, no sols ab la forquilla y 'l ganivet, sino també al contestar als brindis del amo de la casa. L' *Hereu Pantorrilles*: va brindar segons *La Dinastia* (jo no hi era) va brindar, repeteixo, «por la prosperidad de ese docto establecimiento.»

Y ara 'ls suplico que no s' escandalisin per l' empleo de semblant calificatíu aplicat á un restaurant.

La presidencia de la *Academia de la llengua* está ocupada, y l' *Hereu Pantorrilles* fá mérits per que 'l nombrin, tant bon punt se constituheixi, president de l' *Academia del Paladar*.

Ha mort á Madrid D. Manuel Tamayo y Baus, aplaudidíssim autor dramátich. Se criá 's pot dir en lo teatro, puig sigué fill de cómichs y resultá ser pare d' obras immortals, entre las quals mereixen ser citadas: *La bola de nieve*, *Lo positivo* y *Un drama nuevo*.

Després se dedicá exlússivament á la vida acadèmica, convertintse per ell, com s' ha convertit per molts altres, la docta corporació, en una especie de panteón, en lo qual ha permanescut un llarch número de anys com enterrat en vida.

Lo Teatro que tants triunfos havia proporcionat al seu pseudónim de *Joaquín Estébanes* acabá per produhirlí 'ls mes vius rezels. Tant es aixís que tenint escritas algunas novas obras, se negá obstinadament á donarlas á las empresas, no sé si per desconfiansa de la competencia dels actors ó per las incertituts del gust del públich, cada día menos franch, y mes exigent.

Es de creure, que després de la seva mort, serán posadas en escena las produccions que ha deixat inéditas, evidenciantse que va equivocar-se y no pas al escriurelas, sino al desconfiar del séu éxit.

L' altre día una nena molt graciosa que 's veu sempre voltada de mosquits y burinots atrets per la seva hermosura y per la xispa del séu llenguatje, 'n va dir una que mereix ser consignada:

—No tots els homes son iguals... ó millor dit no tots, pot dirse en rigor, que pertanyin al mateix sexo. Hi ha homes del sexo *masculí* y homes del sexo *menosculí*.

En lo programa de un certámen que ha de celebrarse á Olot s' ofereix un premi á la millor cansó catalana d' acort ab las bases següents:

«Primera.—La cansó ha d' ésser original, escrita en forma de *romanza* per lo que atany á la extensió, á una veu y ab acompanyament de piano.»

Y ara ve la bona:

«Segona:—Tant la tonada com la lletra deurán tenir marcat sabor de la terra, *flayre de ginesta y romaní*.»

Escoltin: ¿y si fa olor d' espigol, de farigola, de fonoll, d' orenga ó de sajolida ¿vol dir que no la premiarán?

Tractantse de una cansó que ha d' entrar á l' ànima per l' apéndice nassal, me sembla, que valia la pena de continuar la següent nota al peu del programa:

—«Si per un accident, com per exemple, un costipat fort ó altre qualsevol pel mateix istil, algún individu del Jurat quedés tapat de nas, s' abstin-drá de donar lo seu vot en l' adjudicació del *Premi musical*.

Lo fill de D. Francisco Pi y Margall, D. Francisco Pi y Arsuaga, s' ha domiciliat á Barcelona y ha obert lo seu despaig d' advocat en lo carrer de Mendizábal, número 15, pis tercer.

Li desitjém tota mena de prosperitats.

Ni la Rejane, ni en Coquelin, ni la Sarah Bernhardt van prestarse á cooperar á la festa organisa-da á París á benefici dels soldats espanyols ferits, per por de indisposarse ab los yankees, y no trobarlos propicis en las sevas *tournées* pel país del dollar.

Tant la Sarah Bernhardt, com la Rejane y en Co-

quellín, ab la seva negativa no han fet mes que demostrar un nou aspecte del seu talent.

No ignora ningú que son uns grans artistes; pero si algún día 'ls minvan las facultats, no cal que s'apurin: dedíquense al comerç y no duptin que sortiran uns excelents botiguers.

Passa un senyor per una cantonada del Ensanche, y tres pobres distints extenen la ma demanant-li una limosna.

Ell se treu dos céntims de la butxaca, y tirantlos a la ma de un d'ells li diu:—Partiu-vos'ls!

Dos dels tres pobres se'n van y 'l tercer queda dret inmóvil davant del senyor, y li diu:

—Senyoret ¿sab de qué 'm vé que sigui tan pobre com me veu?

—De qué?

—De fer com vosté: de haver sigut massa generós ab los que demanan caritat.

vol dir que son molt ben fets y ab máquina *quart-segona*.

—Ah, vamos, no parli més.

—Després en tinch de *Longines*, *Seelane*, *Omega-Patent*....

—¿Patent diu?... L'home de casa

en te unas calsas d'hivern.

¿Prima preu te aquest?—Sis duros.

—¿Qué diu ara! ¿que está pet?

¿tan petit y sis duros?....

—Es cilindro.... tingui... veu?....

—Vosté sí que es un *melindro*;

no fa molt que *tres-invers*

per poquets quartos va durne

un de gros.—Devia ser

un despertador, senyora;

aixó, veu?—Aixó mateix.

—Donchs, miri: aquest niquelat

val sis pessetas no més.

—¿Vol dir que aixó no es de tot?

—No; es *Junghaus*.—Com si 'm digués

Llúcia. ¿Y de *hu-quinta* manera

se li dona corda?—Veu?

li roda aixó del darrera

y 'n te per trenta horas.—Psé....

¿Vol dir que hi caben trenta horas

de corda, aquí dintre?.... Bé

diguim l'últim.—Es preu fixo.

—¿En vol deu rals?—No pot ser,

pro aixó sí, li garanteixo.

Valdria més me 'l pagués.

—Aquestos rellotjes duran....

—Fins que s'espantilan ¿no es cert?

per dos ralets més encare

fa *quart-quinta* un pensament.

—¿Vol *dos-llar*? per'quest preu vagi

*quinta* la fira.—Aniré

allá 'hont me dará la gana.

—Vagi en nom de Deu.—¿Per qué?....

hi aniré en nom de qui vulgui;

ah! ¿qué s'ha pensat vosté?....

Adeu senyó.... *Minutera*.

—Donya *Esfera*.... passihobé.

J. STARAMSA.

## TRENCA-CAPS

### XARADAS

#### I

#### A CAL RELLOTJER

AL INTELIGENT *idem* D. FERRÁN MORALES

—A veure si te un rellotje que siga bó y baratet.

—¿Que 'l vol d'home ó de senyora?

—No, de plata, si pot ser.

—Miri; aquests son ben bonichs

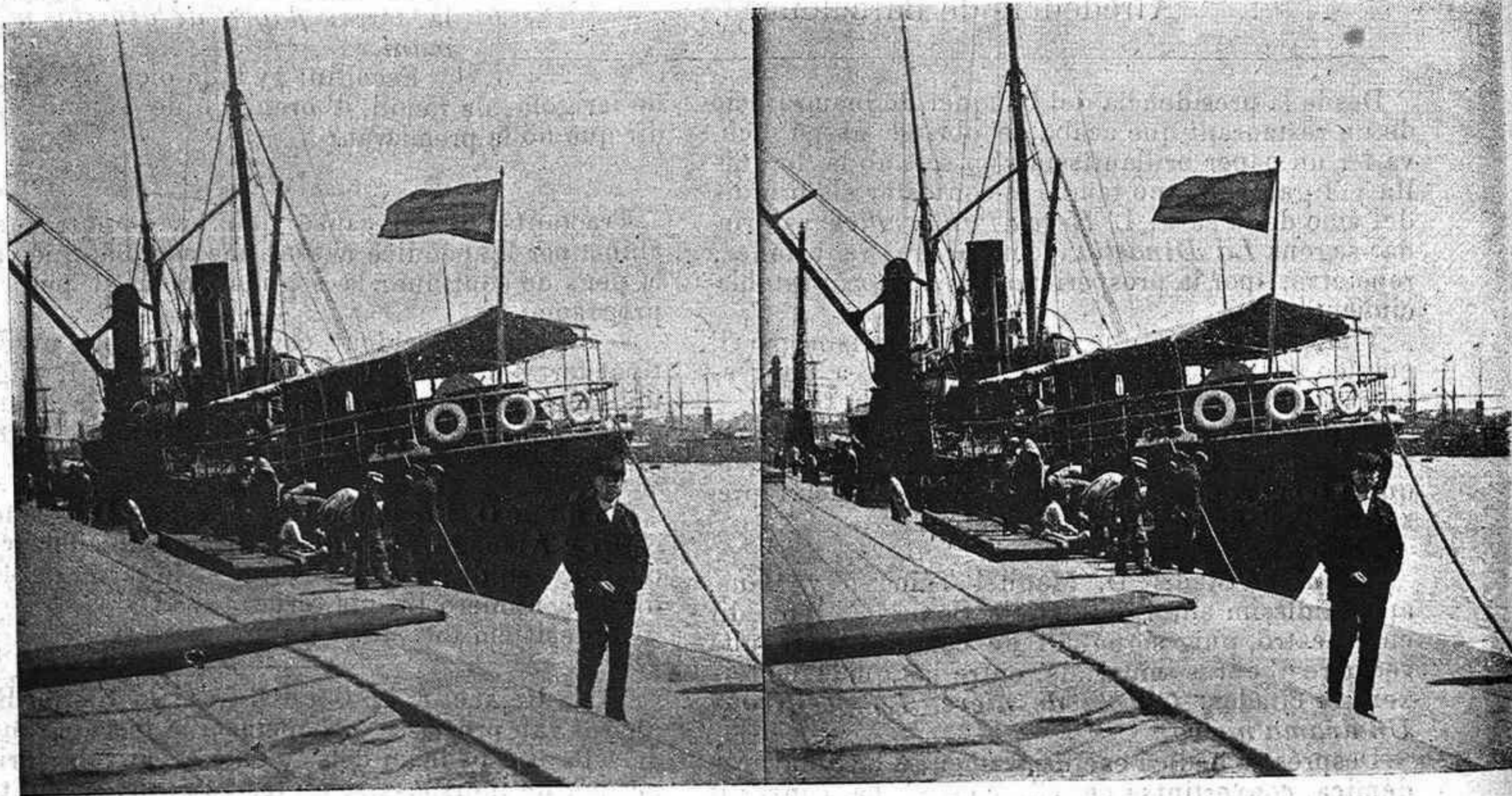
y son de plata de lley,

marca *Roskoff*.—Jo 'l voldria

que marqués horas ¿m'entén?

—Vosté no m'entén; aixó

### L'ESTEREOSCOP DE «LA ESQUELLA»



(Fot. Rus.)

Un vapor atracat.

ANTONI LOPEZ, Editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibrería Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2



Obras escogidas de los más notables literatos nacionales y extranjeros  
Acaba de salir el tomo 59

## INSTANTANEAS

Por el notable escritor **Antonio Zozaya**

Un tomo en 16.º con elegante cubierta al cromo \* \* \* \* \* Precio 2 reales

## RETRATOS Gente conocida CRITICAS SOCIALES

por **D. PEDRO RECIO de TIRTEAFUERA**—Un tomo, Ptas. 1

## IV EXPOSICIÓN

Bellas artes, Industrias artísticas

## CATÁLOGO

Ilustrado — Precio 2 pesetas

## MI PROFESIÓN DE FE ANTE LA IGLESIA ROMANA

POR **MIGUEL LONGÁS**

Misionero que fué de la misma iglesia

Precio 1 peseta.

## BARCELONA A LA VISTA

Album de 192 fotografías de la capital y sus alrededores

encuadradas con elegantes tapas articuladas y cordones de seda. Precio 8 Ptas.

## Chulaperías

Colección de diálogos en verso por **José López Silva**, con un prólogo de **Mariano de Cavia** y un epílogo de **Joaquín Dicenta**

Precio 3'50 Ptas.

## SINGLOTS POETICHS ab ninots

## EN JOAN DONETA

Per **Serafi Pitarra**

Obra 14 de la colecció. — Preu 2 rals

## EL GENIO Y EL ARTE

por **D. Sebastián J. Carner** y un prólogo de **Francisco Miquel y Badía**

Un tomo 8.º Ptas. 1'50

Diccionario práctico

DE

## ELECTRICIDAD

por **T. O'conor Sloane**

Un tomo en 8.º, de 560 páginas, Pesetas 13'50

## Montserrat

GUIA DIAMANTE

Metódica descripción de la Montaña y del Monasterio: elegante edición adornada con vistas fotográficas.

Un tomo encuadrado Pesetas 2'50

## NUESTROS MILITARES

POR **FRADERA**

Album de caricaturas Ptas. 1'50

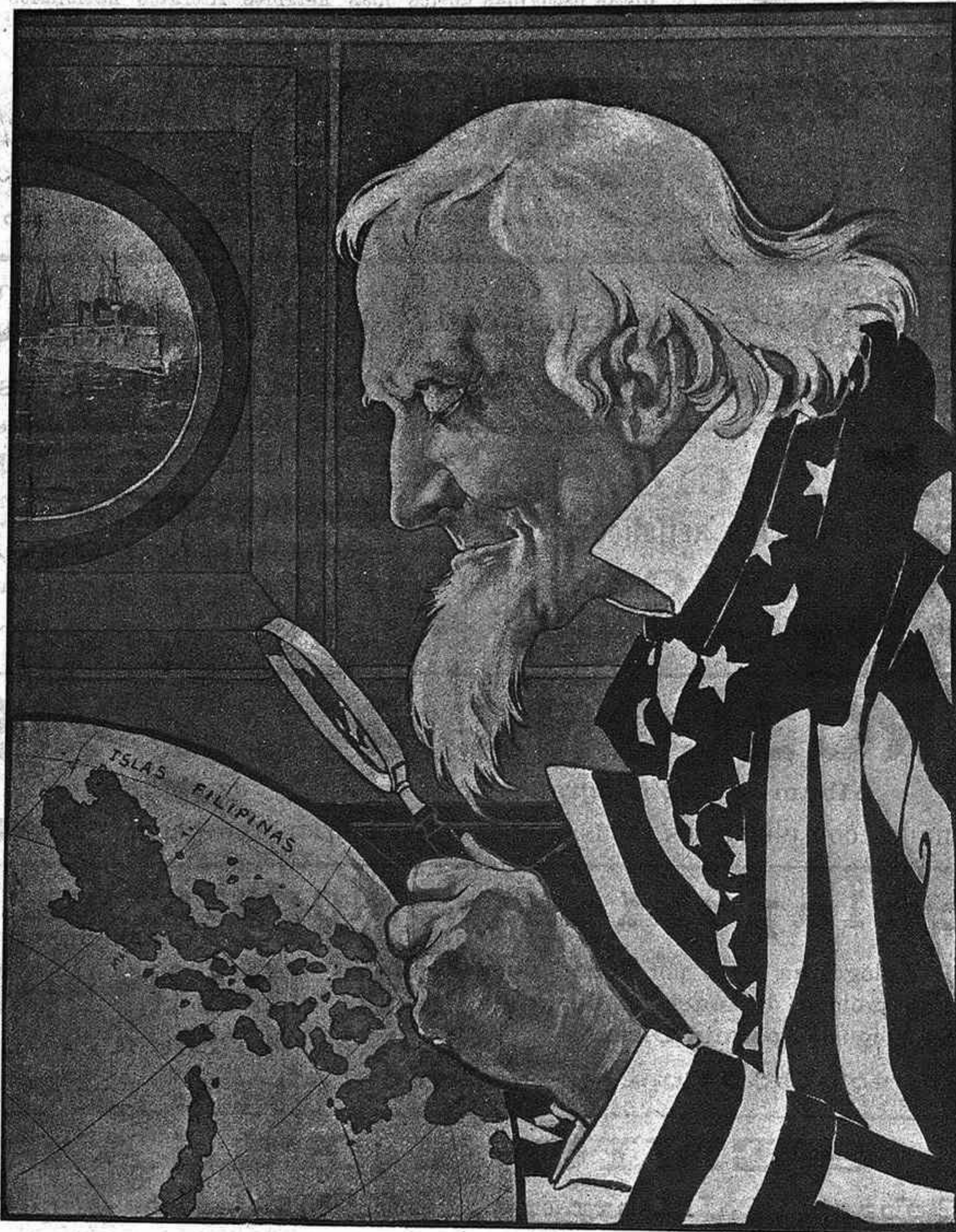
POR **FRADERA**

Album de caricaturas Ptas. 1'50

## REVISTA DE COMISARIO

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l'import en libransas del Giro Mútuu, ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López. Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravíos, no remetent ademés 1 ral pel certícat. Als corresponsals de la casa, se 'ls otorgan rebairas.

L' ONCLE SAM Y LAS FILIPINAS



Mira, mira, pero pensa,  
avants d'allargar la mà,

que aquest os, ni que no ho sembli,  
es un xich dur de pelá.

ANAGRAMA

—¿Cap' ahont te 'n vas Pasqual?  
—Tot á buscar pe 'l Marsal  
un punxó y una total.  
—Sent aixís, callo.

J. CONSÓM VEYÁM.

TERS DE SILABAS

Sustituir los punts per lletres de manera que llegidas  
vertical y horisontalment donguin per resultat: Primera  
ratlla: Estat d' Europa —Segona: planta de montanya.—  
Tercera: enfermetat.

R. CAMPINS.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1	2	3	4	5	6	7	8	9	—Nom de dona.
9	6	9	3	5	8	7	9	— » » »	
9	6	3	5	6	7	9	— » » »		
2	4	2	6	7	9	— » » »			
2	8	2	6	9	— » » »				
8	5	8	9	— » » »					
1	7	9	— » » »						
8	7	6	9	— » » »					
7	4	2	6	2	— » » »				
8	2	5	6	5	4	— » » »			
6	9	3	9	8	7	9	— » » »		
9	1	5	8	5	6	7	9	— » » »	
1	9	6	3	9	8	2	5	6	—Nom d' home

L' HOME DELS NASSOS

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20

A. López Robert, impresor, Asalto, 63.—Barcelona.